



Rapport

Datum: 23 december 1998
Rapportnummer: 1998/576

Klacht

Op 5 september 1997 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift van mevrouw A. te Hoek, met een klacht over een gedraging van een ambtenaar van de Brigade Koninklijke marechaussee Terneuzen. Uit het verzoekschrift bleek dat verzoekster haar klacht had voorgelegd aan de Commandant van de Koninklijke marechaussee te 's-Gravenhage, maar dat de Commandant hierop nog geen beslissing had genomen. De Nationale ombudsman gaf verzoekster op 16 oktober 1997 in overweging de beslissing van de Commandant af te wachten. Verzoekster stemde hiermee in. Op 10 januari 1998 liet verzoekster weten dat zij het niet eens was met de reactie van de Commandant op de klacht. Hierna stelde de Nationale ombudsman een onderzoek in naar de gedraging, die wordt aangemerkt als een gedraging van de Minister van Defensie. Op grond van de door verzoekster verstrekte gegevens werd de klacht als volgt geformuleerd:

Verzoekster klaagt over de wijze waarop een ambtenaar van de Brigade Koninklijke marechaussee Terneuzen haar en haar echtgenoot heeft bejegend toen zij in november 1996 een bezoek bracht aan haar echtgenoot die zich in vreemdelingenbewaring bevond op het politiebureau te Terneuzen. Verzoekster klaagt er met name over dat de betrokken ambtenaar de achternaam van haar echtgenoot zou hebben verbasterd en tegen haar echtgenoot zou hebben gezegd: "Als het even mee zit ben je met kerst weer lekker bij je familie in Marokko". Voorts klaagt verzoekster erover dat de betrokken ambtenaar:

- als reactie op het feit dat zij zwanger was tegen haar zou hebben gezegd: "Je kunt beter dat kind laten weghalen, omdat je er toch tien jaar alleen mee blijft zitten";
- als reactie op het feit dat zij veel gouden sieraden droeg tegen haar zou hebben gezegd: "Hoe kom jij daaraan?" Nadat zij had medegedeeld dat zij die uit een erfenis had verkregen zou de ambtenaar hebben gezegd: "Ja, ja, dat zal wel";
- tegen haar zou hebben gezegd:

"Hoeveel geld heeft (...) jou geboden om met hem te trouwen"? - tegen haar zou hebben gezegd: "Wat moet zo'n knap meisje als jij met zo'n marokkaan. Je kan toch fatsoenlijke mannen genoeg krijgen die werken enz..."; - tegen haar zou hebben gezegd dat er meer vrouwen met haar echtgenoot bij de gemeente waren geweest om met hem te trouwen en dat hij geld aan hen had geboden; - aan haar zou hebben gevraagd hoe haar echtgenoot aan zoveel geld in zijn portemonnee kwam; - tegen haar en haar echtgenoot zou hebben gezegd dat het niet was toegestaan om in een politiecel gemeenschap te hebben.

Tenslotte klaagt verzoekster erover dat de betrokken ambtenaar mededelingen van haar echtgenoot zou hebben verdraaid.

Onderzoek

In het kader van het onderzoek werd de Minister van Defensie verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben.

Voorts werden verzoekster en de betrokken ambtenaar mondeling gehoord en kregen zij en de Minister van Defensie de gelegenheid op de door ieder van hen verstrekte

inlichtingen te reageren. Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen. De Minister van Defensie en de betrokken ambtenaar deelden mee zich met de inhoud van het verslag te kunnen verenigen. Verzoekster gaf binnen de gestelde termijn geen reactie.

Bevindingen

De bevindingen van het onderzoek luiden als volgt:

1. Feiten 1.1. Verzoeksters echtgenoot (hierna ook: O.), die de Marokkaanse nationaliteit heeft en met wie verzoekster op dat moment nog niet was gehuwd, werd op 19 november 1996 in vreemdelingenbewaring gesteld op het politiebureau te Terneuzen in verband met zijn uitzetting uit Nederland. De betrokken ambtenaar van de Brigade Koninklijke marechaussee Terneuzen, die tijdelijk tewerk was gesteld bij de Vreemdelingendienst van het Regionale politiekorps Zeeland, district Zeeuwsch-Vlaanderen, had in het kader van zijn werkzaamheden enkele malen contact met verzoekster en O.

1.2. Op 12 mei 1997 diende verzoekster bij het Regionale politiekorps Zeeland, district Zeeuwsch-Vlaanderen, een klacht in over de uitzetting van O. uit Nederland. Omdat de klacht tevens betrekking bleek te hebben op voornoemde ambtenaar van de Koninklijke marechaussee, droeg de politie verzoeksters klacht over het optreden van deze ambtenaar op 15 juli 1997 ter behandeling over aan de Commandant van de Koninklijke marechaussee te 's-Gravenhage. Naar aanleiding van de klacht werd een onderzoek ingesteld waarbij de betrokken ambtenaar werd gehoord en verzoekster in de gelegenheid werd gesteld te reageren op het standpunt van de betrokken ambtenaar.

1.3. Bij brief van 27 oktober 1997 deelde de Commandant van de Koninklijke marechaussee verzoekster het volgende mede:

"...Klachtformulering De klacht richt zich tegen de discriminerende wijze van optreden door een ambtenaar van de Koninklijke marechaussee die jegens U dan wel Uw echtgenoot (...) insinuerende opmerkingen heeft gemaakt. Met name heeft U zich geërgerd aan de volgende opmerkingen. Opmerking 1 De ambtenaar zou gezegd hebben:

"Hoe kan zo'n lelijke vent zo'n knap kind krijgen?" Opmerking 2 De ambtenaar zou gezegd hebben:

"Je kan niet eens fatsoenlijk voor haar zorgen, kijk haar schoentjes die zijn veel te klein. Je mag wel eens nieuwe voor haar kopen". Opmerking 3:

De ambtenaar zou gezegd hebben:

(...) in plaats van de familienaam (...). Opmerking 4 De ambtenaar zou gezegd hebben:

"Als het even meezit ben je met kerst weer lekker bij je familie in Marokko". Opmerking 5

De ambtenaar zou als reactie op het feit dat (verzoekster; N.o.) zwanger was gezegd hebben: "Je kunt beter dat kind laten weghalen, omdat je er toch tien jaar alleen mee blijft zitten". Opmerking 6 De ambtenaar zou als reactie op het feit dat (verzoekster; N.o.) veel gouden sieraden droeg gezegd hebben:

"Hoe kom jij daaraan?" Nadat (verzoekster; N.o.) had medegedeeld dat zij die uit een erfenis had verkregen reageerde de ambtenaar met de opmerking "Ja, ja, dat zal wel".

Opmerking 7 De ambtenaar zou gezegd hebben:

"Hoeveel geld heeft O. jou geboden om met hem te trouwen"? Opmerking 8 De ambtenaar zou gezegd hebben:

"Wat moet zo'n knap meisje als jij met zo'n Marokkaan. Je kan toch fatsoenlijke Nederlandse mannen genoeg krijgen die werken enz...".

Opmerking 9 De ambtenaar zou gezegd hebben:

"Dat er meer vrouwen met O. bij de gemeente waren geweest om met O. te trouwen en dat O. geld aan hen had geboden". Opmerking 10 De ambtenaar zou gezegd hebben:

"Hoe komt O. aan al dat geld in zijn portemonnee?" Opmerking 11 De ambtenaar zou

samen met een collega mededelingen van O. hebben verdraaid. Opmerking 12 De

ambtenaar zou hebben gezegd dat het niet was toegestaan om in een politiecel

gemeenschap te hebben. **Klachtbeantwoording** Allereerst wil ik U laten weten dat ik het

ten zeerste betreurt dat het onderzoek naar de klacht langer heeft geduurd dan

aanvankelijk was voorzien. Omtrent de reden van de vertraging werd U reeds schriftelijk

geïnformeerd door functionarissen van mijn staf op 25 augustus 1997. In de

ontvangstbevestiging werd u medegedeeld dat ten aanzien van de klachtonderdelen die

betrekking hebben op de gemaakte opmerkingen de klachtenregeling van de Koninklijke

marechaussee van toepassing is. Voor wat betreft de overige klachtaspecten, die

voornamelijk betrekking hebben op de vreemdelingendienst is U medegedeeld dat die door

de regiopolitie zullen worden behandeld. Ik zal mij als commandant van de Koninklijke

marechaussee dan ook beperken tot het geven van een oordeel over de opmerkingen die

op bladzijde 2 staan vermeld. Het beleid van de Koninklijke marechaussee is er op gericht

om de handelingen die de ambtenaren in het kader van de Vreemdelingenwetgeving

moeten verrichten en die door vreemdelingen als onaangenaam kunnen worden ervaren

op een zodanige wijze uit te voeren dat zij voor de direct betrokkenen zelf het minst

bezwarend zijn. De handelwijze van de individuele ambtenaar neemt daarin een bijzondere

plaats in. In dat kader mag van ambtenaren van de Koninklijke marechaussee worden

verwacht dat zij in het contact met het publiek correct optreden. Het maken van

insinuerende en denigrerende opmerkingen, in welke vorm dan ook, behoort daarbij

achterwege te blijven. Juist vanwege de specifieke positie die een ambtenaar ten

overstaan van het publiek inneemt, dient de kwaliteit van het optreden - tenminste - op een

algemeen aanvaardbaar niveau te staan. Het is voor mij dan ook absoluut onaanvaardbaar

dat het gedrag van individuele ambtenaren aanleiding kan geven tot klachten over

onbehoorlijk optreden. Uit de rapportage is mij gebleken dat de ambtenaar op uw klacht

heeft gereageerd. Hij heeft bevestigd dat hij de opmerkingen 1 en 2 inderdaad heeft

gemaakt. Ten aanzien van de opmerkingen 3 tot en met 11 heeft de ambtenaar verklaard

dat hij die beslist niet heeft gemaakt. Met betrekking tot de mededeling onder opmerking

12, waarover U mij eerst bij Uw brief van 4 oktober 1997 informeerde, is de ambtenaar niet

om een reactie gevraagd. De reden hiervan ligt in het feit dat ik verdere vertraging in de

afhandeling wil voorkomen en het antwoord op de vraag of de ambtenaar die opmerking heeft gemaakt geen essentiële invloed heeft op mijn eindoordeel. Ik heb kennis genomen van het feit dat U de lezing van de ambtenaar met stelligheid heeft betwist. In enkele gevallen geeft u zelfs de locatie aan waar de opmerkingen zijn gemaakt. Voor wat betreft de opmerkingen 3 tot en met 11 kom ik tot de conclusie dat sprake blijft van een één op één situatie. De stellingname van de ambtenaar staat voor wat betreft die gemaakte opmerkingen lijnrecht tegenover Uw lezing. U stelt dat de ambtenaar de opmerkingen heeft gemaakt, de ambtenaar ontkent dat. Ten aanzien van de opmerkingen 1 en 2, te weten de mededelingen van de ambtenaar "Hoe kan zo'n lelijke vent zo'n knap kind krijgen" en "Je kan niet eens fatsoenlijk voor haar zorgen, kijk haar schoentjes die zijn veel te klein, je mag wel eens nieuwe voor haar kopen" liggen de feiten anders. Ik heb vastgesteld dat die opmerkingen inderdaad zijn gemaakt. Uit het onderzoek is bekend geworden dat de ambtenaar met het maken van die opmerkingen niet de intentie had om U of Uw echtgenoot op een discriminerende wijze te behandelen. Van opmerking 1 heeft hij aangegeven het als grap dan wel als compliment te hebben bedoeld. Wat ook zij van de door de ambtenaar aangevoerde argumenten, het maken van de genoemde opmerkingen acht ik - in welke vorm dan ook - volstrekt ongewenst. Ten aanzien van die opmerkingen is de klacht dan ook **gegrond**. In verband hiermee bied ik U als commandant van de Koninklijke marechaussee mijn welgemeende verontschuldiging aan met bericht dat de betreffende ambtenaar indringend over zijn gedraging zal worden aangesproken waarbij hem nadrukkelijk zal worden voorgehouden dat hij zich in het contact met het publiek dient te onthouden van het maken van dergelijke opmerkingen. Ten aanzien van de overige opmerkingen deel ik U het volgende mede. Aangezien ik enerzijds geen enkele reden heb om aan de juistheid van Uw verklaring te twifelen en anderzijds geen aanwijsbare argumenten kan aanvoeren waaruit blijkt dat de opmerkingen niet zijn gemaakt, kan ik niet anders concluderen dan dat de lezing van de ene partij niet meer aannemelijk is dan die van de andere. Voor de uitkomst van het onderzoek betekent het dat niet kan worden bevestigd noch ontkend dat de opmerkingen 3 tot en met 12 zijn gemaakt. Het gevolg is dat mij niets anders rest dan dat ik mij dien te onthouden tot het geven van een oordeel hieromtrent. Ten aanzien van de omstandigheid of de opmerkingen 3 tot en met 12 zijn gemaakt luidt mijn beslissing derhalve **geen oordeel**. Graag vraag ik Uw bemiddeling om ook Uw echtgenoot, die tot mijn spijt getuige is geweest van het incident, omtrent mijn beslissing te willen informeren. Tenslotte ben ik U zeer erkentelijk dat U mij op de hoogte heeft gesteld van Uw bevindingen. Het stelt mij in staat de kwaliteit van het product van de Koninklijke marechaussee te toetsen. Ik hoop dat ik U met betrekking tot de klacht afdoende heb bericht..." **2. Standpunt van verzoekster** 2.1. Voor het standpunt van verzoekster wordt verwezen naar de klachtoomschrijving onder **KLACHT**.

2.1. Tijdens het onderzoek van de Nationale ombudsman legde verzoekster ten overstaan van twee medewerkers van de Nationale ombudsman de hierna volgende verklaring af. De door verzoekster in haar verklaring weergegeven opmerkingen van de betrokken ambtenaar corresponderen met de in de brief van de Commandant van de Koninklijke marechaussee van 27 oktober 1997 vermelde opmerkingen van deze ambtenaar (zie

hiervoor onder 1.3.). "In de periode dat O. opgepakt is om in vreemdelingenbewaring te worden genomen, hadden wij plannen om te gaan trouwen. We waren bezig met de voorbereidingen. O. was eerder getrouwd geweest met een Nederlandse vrouw. Ik weet niet precies hoe lang dat heeft geduurd. Ik denk zo'n jaar of twee. O. en ik zijn uiteindelijk vorig jaar februari in Marokko getrouwd. In de periode voorafgaande aan zijn uitzetting had O. een eigen woning maar hij was bijna altijd bij mij. Hij had een uitkering en zat op school. Hij is op 19 november 1996 opgepakt. (De betrokken ambtenaar; N.o.) stond aan de voordeur. Het was de eerste keer dat ik (de betrokken ambtenaar; N.o.) zag. Ik kende hem niet. Een andere agent stond aan de achterdeur. Zijn naam was (...), geloof ik. Ik deed de voordeur open. O. sliep op dat moment. (De betrokken ambtenaar; N.o.) zei dat O. mee moest komen naar het bureau om formulieren te tekenen. Ik ben vervolgens in de auto met O. meegegaan naar het politiebureau. Toen we op het politiebureau kwamen heb ik met mijn zaktelefoon O.'s advocaat gebeld, omdat ik mij afvroeg of dit allemaal zo kon. Op een gegeven moment pakte (de betrokken ambtenaar; N.o.) de telefoon uit mijn handen en nam het gesprek over. Hij vertelde toen aan de advocaat dat O. naar het bureau was gehaald om formulieren te ondertekenen. O. mocht niet mee naar huis. Nadat hij de formulieren had ondertekend, werd hij in een cel gestopt. O. was al wel eerder met de Vreemdelingendienst in contact geweest, toen hij zijn paspoort moest afgeven. In de periode die O. op het politiebureau van Terneuzen heeft doorgebracht - ik denk dat het zo'n dag of zeven, acht, is geweest - heb ik hem dagelijks bezocht. Ik stond erop hem dagelijks te zien. Ik bracht hem eten en kleding. Er waren geen vaste bezoektijden. Ik ben daar in ieder geval niet over geïnformeerd. In de regel vroeg ik de dag dat ik op het politiebureau was toestemming voor een bezoek die dag erna. Meestal werd er gezegd: "Het mag als het niet te druk is". Ik ben eigenlijk nooit voor niets geweest. Het kon eigenlijk altijd wel, al moest ik wel eens een half uur wachten voordat ik bij O. naar binnen mocht. Sommige van de agenten op het politiebureau waren vriendelijk, anderen waren chagrijnig. Zo mocht ik van de één maar tien minuten bij O. zijn, van de ander wel een half uur. Ik heb destijds regelmatig met (de betrokken ambtenaar; N.o.) gesproken. Ik denk dat het zo'n drie of vier keer geweest is. (De betrokken ambtenaar; N.o.) was er niet iedere dag, althans ik heb hem niet bij ieder bezoek gezien. Ik heb ook wel eens speciaal naar (de betrokken ambtenaar; N.o.) gevraagd en met hem afgesproken, omdat ik wilde weten hoe het nou allemaal verder ging. Ik had zijn telefoonnummer gekregen en hij had gezegd dat ik altijd mocht bellen. Ook heb ik af en toe contact gehad met M., de chef van (de betrokken ambtenaar; N.o.). Ik wilde namelijk bepaalde papieren inzien. M. zei toen dat ik er in principe niets mee te maken had. Ik was een vreemde, niet O.'s vrouw. Mijn naam was nog nooit eerder gevallen als het om O. ging.

. en ik zagen elkaar in een speciaal bezoekkamertje ergens op de gang van het politiebureau. Voordat ik het kamertje inging werd ik altijd gefouilleerd door een politieagente. Bij het bezoek was nooit iemand van de politie aanwezig. O. en ik waren alleen in het bezoekkamertje. We kregen koffie en de deur ging op slot. Tijdens één bezoek - dat was geloof ik 's middags - waren ook O.'s ex-vrouw en hun dochtertje aanwezig. O. wilde nog graag een keer zijn dochtertje zien. Vandaar dat zijn ex-vrouw met

mij had afgesproken om mee te gaan. Het klopt dat er toen nog een vrouw bij was. Haar naam is B. Zij was een vriendin van mij. Zij is met mij meegegaan, omdat ik niet alleen met O.'s ex-vrouw op het politiebureau wilde zitten. B. had ooit in een vergelijkbare situatie gezeten. Tijdens dat bezoek heeft (de betrokken ambtenaar; N.o.) de opmerking over de schoentjes gemaakt. O.'s ex-vrouw en het dochtertje gingen het bezoekkamertje binnen. (De betrokken ambtenaar; N.o.) was erbij. De deur ging niet op slot. Ik kon niet horen wat er werd gezegd. Ik kon wel zien wat er gebeurde. Ik zat namelijk op één van de bankjes op de gang. Ik geloof dat O. op diezelfde dag aan mij verteld heeft dat (de betrokken ambtenaar; N.o.) toen die opmerking over de schoentjes van zijn dochtertje had gemaakt. O. was daar erg boos over. Ik heb niet zelf gehoord dat (de betrokken ambtenaar; N.o.) die opmerking maakte. Ik vond dat tijdens dat bezoek (de betrokken ambtenaar; N.o.) erg vriendelijk deed naar O.'s ex-vrouw toe. Ik had de indruk dat zij elkaar kenden. Ik was er niet bij toen (de betrokken ambtenaar; N.o.) opmerking 1 maakte. Ik kan mij niet precies meer herinneren wanneer deze opmerking is gemaakt. Ik dacht dat het geweest is tijdens de periode van O.'s verblijf op het politiebureau van Terneuzen. Ik dacht dat O. mij had verteld dat het op dezelfde dag is gebeurd als waarop opmerking 2 is gemaakt. Ik kan het mij niet meer precies herinneren. Ik heb zoveel problemen, ik heb zoveel aan mijn hoofd. Ik sta eigenlijk overal alleen voor. Opmerking 3 is niet gemaakt door (de betrokken ambtenaar; N.o.), maar door een politieagent op het bureau. (...) (De betrokken ambtenaar; N.o.) gedroeg zich in de regel vriendelijk tegenover O., maar dat was ook wel eens niet het geval. Zo vertelde O. dat (de betrokken ambtenaar; N.o.) hem tijdens een autorit van Terneuzen naar Kruiningen had beloofd dat hij er op de boot even uit mocht om een sigaretje te roken. In de auto mocht namelijk niet gerookt worden. Toen ze op de boot aangekomen waren, bleek hij uiteindelijk van (de betrokken ambtenaar; N.o.) de auto niet uit te mogen en moest hij in de auto blijven zitten. Ik weet niet precies meer, wanneer, in welke omstandigheden en door wie opmerking 4 is gemaakt. Het kan zijn dat M. deze opmerking heeft gemaakt. Ik kan het niet met 100% zekerheid zeggen. Ik weet ook niet of ik erbij was toen het gezegd werd. Ook wat opmerking 5 betreft, kan ik mij niet precies meer herinneren wanneer deze is gemaakt. Ik herinner mij nog wel dat het in een gesprek was waarin ik (de betrokken ambtenaar; N.o.) de vraag had voorgelegd wanneer O. terug zou komen. Hij zei toen: "Al haal je Moszkowicz erbij, dan komt hij nog niet terug". Hierop zei ik dat ik desnoods naar Marokko zou gaan om bij O. te zijn. Op zijn opmerking over het weghalen van het kind antwoordde ik vervolgens dat het kind welkom was. Ik heb hem niet gezegd dat ik van dat soort opmerkingen niet gediend was. Het ligt niet in mijn karakter om in zo'n situatie iemand een grote mond te geven. Ik ben over het algemeen nogal stil en teruggetrokken.

. heeft, nadat hij in Terneuzen had vastgezet, nog een week of drie à vier in het Huis van Bewaring in Alphen aan den Rijn doorgebracht. Uiteindelijk is hij op 24 december 1996 het land uitgezet. Ik ben toen met hem meegereisd naar Marokko. Ik heb zijn ticket betaald. Hierdoor kon hij als toerist terugreizen, anders zou hij in Marokko wellicht weer door de politie zijn opgepakt. Ik ben tot 1 april 1997 in Marokko gebleven. Daarna ben ik vanaf 29 april tot 20 mei 1997 weer in Marokko geweest. Het heeft inderdaad een paar maanden

geduurd voordat ik bij de marechaussee een klacht heb ingediend. De brief heb ik vanuit Marokko geschreven. Ik had eerst een klacht ingediend bij de politie. Deze heeft mij doorverwezen naar de klachtencommissie van de politie in Middelburg, die mij vervolgens weer heeft doorverwezen naar de marechaussee. Ik had in Nederland geen tijd meer om mij met het indienen van een klacht bezig te houden. Ik moest in korte tijd een hoop regelen, mijn huis en mijn baan opzeggen. Ik werkte in de keuken van het ziekenhuis in Terneuzen. Tijdens ons verblijf in Marokko zijn we getrouwd. We zijn getrouwd voor de Nederlandse en de Marokkaanse wet.

. is in Nederland veroordeeld voor een drugsdelict. Hij heeft een voorwaardelijke straf gekregen. Op een gegeven moment werd door de politie bij O.'s ex-vrouw een inval gedaan. Daarbij zijn drugs gevonden. O. had er echter niets mee te maken. Het was een zaakje van de neef van O. Hij had een sleutel van het huis en kwam daar regelmatig. Beiden zijn opgepakt. Ik ken O. sinds oktober 1995. We hebben ons altijd voorzichtig gedragen ten opzichte van O.'s ex-vrouw. Ze viel ons regelmatig lastig en dreigde dat O. zijn dochtertje niet meer zou mogen zien. Ook van opmerking 6 kan ik mij niet meer herinneren wanneer en in welk verband dat gezegd is. Het kan ook best zijn dat (de betrokken ambtenaar; N.o.) een aantal opmerkingen heeft gemaakt in de tijd dat O. in Alphen aan den Rijn in bewaring zat, dus na zijn verblijf op het politiebureau van Terneuzen. Ik ben toen nog wel eens naar het politiebureau geweest omdat ik wat wilde weten en om te vragen of ik dossiers mocht inzien. De opmerking van (de betrokken ambtenaar; N.o.) dat ons niet toegestaan was om gemeenschap te hebben in de cel, kan ik mij nog goed herinneren. Ik ging bij O. op bezoek. Ik werd zoals gewoonlijk eerst gefouilleerd door een agente. Voordat ik naar binnen ging, had ik nog een gesprek met (de betrokken ambtenaar; N.o.) op de gang. Toen liet hij mij binnen. Ik kuste O. Op dat moment maakte (de betrokken ambtenaar; N.o.) deze opmerking. Hij zei het met een glimlach op zijn gezicht, op een manier zoals hij eigenlijk altijd dingen zegt. Ik vond het niet zo'n nare opmerking, maar wel erg flauw. Opmerkingen 7 en 9 heeft (de betrokken ambtenaar; N.o.) wel gemaakt. Ik weet niet meer wanneer en in welke context. Opmerking 8 heeft (de betrokken ambtenaar; N.o.) ook gemaakt. Op een gegeven moment zei hij: "Je had toch een jongen die hard werkte." Ik heb inderdaad acht jaar lang een relatie gehad met een Nederlandse jongen. Ik weet niet hoe (de betrokken ambtenaar; N.o.) aan deze informatie kwam. Ik weet niet of hij het goed met mij en O. voor had. Hij heeft wel eens gezegd dat hij het moedig vond dat ik naar Marokko wilde gaan. Hij vroeg zich wel af of het verstandig was. Ik had het gevoel dat (de betrokken ambtenaar; N.o.) het beter vond als ik zou stoppen met O. Ik voelde mij door hem niet echt serieus genomen. (De betrokken ambtenaar; N.o.) is op zich een vriendelijke man. Ik kon altijd bij hem terecht. Hij is wel iemand met veel praatjes. Hij heeft altijd zijn woordje klaar. Hij begon vaak uit zichzelf te praten, ook al had ik hem helemaal niets gevraagd. Ik vind hem een macho-type. Hij loopt stoer. Hij denkt dat hij knap is. Hij komt over als iemand die denkt: "Ik ben het, ik heb het wel". Hij zei op een gegeven moment dat O. en ik veel aan hem te danken hadden. Hij gaf aan dat hij het allemaal had geregeld en dat ik zonder hem O. niet zoveel had kunnen zien. In zekere zin was ik wel afhankelijk van hem. Ik was allang blij dat er iemand luisterde. Ik

sprak (de betrokken ambtenaar; N.o.) nooit met de voornaam aan. Ik vroeg altijd naar (...), nooit naar (...). Zijn collega C. was heel anders: rustig en stil. Met hem had ik niet zoveel te maken. Met M. had ik ook niet zoveel te maken. Ik heb hem wel eens iets gevraagd. Ik wilde bepaalde stukken inzien. Hij zei toen dat dat niet mocht. Ik had er volgens hem niets mee te maken. Ik ben (de betrokken ambtenaar; N.o.) nog eens later tegengekomen. Ik had toen de klacht al ingediend en (de betrokken ambtenaar; N.o.) was al bij de marechaussee op gesprek geweest. Ik zat op een bankje bij de Rabobank en wachtte op een vriendin. Ik had (de betrokken ambtenaar; N.o.) al zien lopen. Hij kwam zelf naar mij toe. Hij zei dat ik er goed uitzag. Hij vroeg hoe het met O. ging. Ik deed kortaf tegen hem. Hij begon toen over het feit dat ik een klacht had ingediend. Hij zei zoiets van: "Goh, ik heb je rapport gelezen". Hij zei toen dat ik daar gelijk in had en dat hij hoopte dat ik de zaak ging winnen. Hij zei verder dat hij hoopte dat wij ondanks alles vrienden zouden kunnen blijven. Ook moest ik de groeten doen aan O. Ik vond hem nogal slijmerig op dat moment. Ik ben door de marechaussee naar aanleiding van mijn klacht niet gehoord. Alles is schriftelijk gegaan. Ook opmerking 10 is door (de betrokken ambtenaar; N.o.) tegenover mij gemaakt. O. had een uitkering via de Sociale Dienst. Deze uitkering kreeg hij altijd rond de 15e van de maand. Zodra de uitkering was overgemaakt, haalde O. deze in zijn geheel van de bank. Hij betaalde de huur en de gas-, water-, en elektriciteitsrekening altijd contant. Toen O. werd opgepakt op 19 november 1996, had hij dus net zijn uitkering ontvangen en van de bank gehaald. Vandaar dat hij op dat moment met zoveel geld op zak liep. Naar mijn mening wilde (de betrokken ambtenaar; N.o.) met deze opmerking suggereren dat O. het geld had verdiend met handel in drugs. Ook het feit dat ik zoveel sieraden droeg bracht (de betrokken ambtenaar; N.o.) naar mijn idee in verband met drugszaken. (De betrokken ambtenaar; N.o.) probeerde mij wel eens uit de tent te lokken. Zo begon hij een keer te praten over familie van O. die in België zou wonen. Ik zei dat ik daar niets van wist, waarop hij antwoordde: "O. vertelt jou ook niet veel." Volgens mij wilde (de betrokken ambtenaar; N.o.) het liefst van mij horen dat O. in drugs handelde. Wat het verdraaien van woorden en feiten betreft - opmerking 11 - dit slaat op een aantal procesverbalen die onjuist zijn. Ik zal nakijken om welke passages in welke procesverbalen het precies gaat. Ik zal u deze toesturen.

. spreekt goed Nederlands. Hij heeft hier op school gezeten. (De betrokken ambtenaar; N.o.) staat niet goed bekend in de Marokkaanse gemeenschap. Ik weet dat er in Marokko veel Marokkanen zijn die hem haten. Ik zelf heb op dit moment geen contacten meer met de Marokkaanse gemeenschap in Terneuzen. Sinds ik met O. getrouwd ben, leef ik als moslimvrouw. Contacten met andere mannen zijn niet toegestaan. Als u zegt dat (de betrokken ambtenaar; N.o.) mijn klacht als grievend ervaart, gezien de inspanningen die hij levert om de integratie van minderheden te bevorderen, klinkt dat voor mij als een bekend verhaal. Hij mag dan goede contacten hebben met allerlei instanties, Marokkaanse vrienden hebben en cursussen geven over minderheden, daarmee kan hij zijn gedrag tegenover O. en mij niet goedpraten. Ik ben geen leugenaar. Waarom zou ik liegen? Ook al zou ik van de Nationale ombudsman gelijk krijgen, daarmee krijg ik O. nog niet terug in Nederland. Dat realiseer ik mij heel goed. Of O. terug kan komen hangt af van de uitkomst

van de procedure die op dit moment loopt bij de rechtbank in Den Haag, waarmee ik probeer de ongewenst-verklaring terug te draaien. Ik vind het opvallend dat (de betrokken ambtenaar; N.o.) van alle opmerkingen de eerste twee toegeeft en de andere ontkent. Waarom zou ik over de eerste twee opmerkingen niet gelogen hebben en over de rest wel? De medewerker van het anti-discriminatiebureau die mij heeft geholpen met het indienen van de klacht was het ook al opgevallen. Als (de betrokken ambtenaar; N.o.) suggereert dat ik de klacht heb ingediend uit wraak, vind ik dat flauwekul. Ik weet heel goed dat (de betrokken ambtenaar; N.o.) geen zeggenschap had over het verblijf van O. in Nederland. Als ik wraak had willen nemen, had ik ook een klacht kunnen indienen tegen M. of C. Ik laat mij niet voor leugenaar uitmaken. Desnoods stap ik naar de rechter..."

2.3. Ter onderbouwing van haar standpunt dat de betrokken ambtenaar samen met een collega mededelingen van haar echtgenoot zou hebben verdraaid, zond verzoekster de Nationale ombudsman een proces-verbaal van verhoor, gedagtekend 13 november 1996, een proces-verbaal van informatie, gedagtekend 18 november 1996, en een proces-verbaal van verhoor, gedagtekend 19 november 1996. Alleen het proces-verbaal van verhoor, gedagtekend 13 november 1996, was opgemaakt door de betrokken ambtenaar (en C.). In het proces-verbaal van verhoor, gedagtekend 13 november 1996, is als verklaring van verzoeksters echtgenoot het volgende opgenomen:

"...Ik begrijp van u dat u een voorstel in gaat dienen om mij ongewenst vreemdeling te laten verklaren, ingevolge artikel 21 van de Vreemdelingenwet en dat, indien ik daartoe wordt veroordeeld, Nederland een bepaalde periode niet in mag reizen of in Nederland mag verblijven. Indien ik dat dan wel doe, pleeg ik op dat moment een strafbaar feit. Ik ben het daar niet mee eens. Ik heb een dochtertje in Nederland en zolang zij in Nederland is, wil ik ook in Nederland zijn. Ik wil toch in Nederland blijven. Ik ben al in Nederland sinds 1988..." In het proces-verbaal van informatie, gedagtekend 18 november 1996, werd aangegeven dat verzoeksters echtgenoot zijn uitzetting uit Nederland zou trachten te voorkomen door uit te wijken naar België. In het proces-verbaal van verhoor, gedagtekend 19 november 1996, is als verklaring van verzoeksters echtgenoot het volgende opgenomen:

"...Ik wil graag naar België maar ik heb daarvoor geen verblijfsvergunning. Ik wil echter graag in Nederland blijven. Ik wil gaan trouwen met (verzoekster; N.o.) omdat ik van haar houd. Ik weet niet waarom ik naar Marokko terug moet. Ik ben het niet met dit feit eens..."

Verzoekster liet weten dat de in het proces-verbaal van verhoor, gedagtekend 13 november 1996, opgenomen verklaring van haar echtgenoot juist was, maar dat haar echtgenoot nooit had gezegd dat hij met het oog op zijn dreigende uitzetting naar België zou gaan. **3. Standpunt van de betrokken ambtenaar** Tijdens het onderzoek van de Nationale ombudsman legde de betrokken ambtenaar ten overstaan van twee medewerkers van de Nationale ombudsman de hierna volgende verklaring af. De door de betrokken ambtenaar genoemde opmerkingen corresponderen met de in de brief van de Commandant van de Koninklijke marechaussee van 27 oktober 1997 vermelde opmerkingen (zie hiervoor onder 1.3.):

"...Mijn functie is wachtmeester eerste klas der Koninklijke marechaussee. Ik ben

ingedeeld bij de Brigade Koninklijke marechaussee Terneuzen en tijdelijk tewerkgesteld bij de Vreemdelingendienst van de regiopolitie Zeeland, district Vlaanderen. Mijn werkzaamheden bestaan onder meer uit het verwijderen van mensen - bijvoorbeeld uitgeprocedeerde asielzoekers -, het plegen van overleg met instanties als VluchtelingenWerk en het controleren of zogenaamde kortverblijvers daadwerkelijk Nederland hebben verlaten. Deze werkzaamheden verrichtte ik ook in november 1996, de periode waarop de klacht betrekking heeft. Ik ben sinds 6 mei 1995 bij de Vreemdelingendienst in Terneuzen te werk gesteld. Daarvoor werkte ik bij de gemeentepolitie van Rotterdam. In Rotterdam heb ik veel ervaring met vreemdelingen opgedaan en had ik veel contacten met Noord Afrikaanse ambassades en het Marokkaanse consulaat. Ik ben ook nog tolk Frans. Daarnaast spreek ik nog wat Arabisch. De heer (...) - liever gezegd O., want ik sprak hem altijd met zijn voornaam aan - was destijds in vreemdelingenbewaring gesteld omdat hij Nederland moest worden uitgezet. Hij was veroordeeld wegens een drugsdelict en tot ongewenst vreemdeling verklaard. Ik kan het mij niet precies meer herinneren, maar ik denk dat hij een dag of zeven à tien op het politiebureau van Terneuzen heeft vastgezeten. Ik had O. één keer eerder gezien. Samen met C. heb ik hem namelijk gehoord in verband met de beschikking dat hij Nederland zou moeten verlaten. Dat was een kort verhoor van ongeveer een half uur. Hij verklaarde toen dat, als hij Nederland uitgezet werd, hij naar België zou gaan. Ik had niet veel contact met O. Pas op het laatst werd het eigenlijk wat meer. Na zijn verblijf op het politiebureau in Terneuzen heb ik O. samen met M. per auto van het bureau naar Kruiningen gebracht. Daar hebben wij hem aan de parketpolitie overgedragen die de uitzetting verder zou regelen. Tijdens die autorit heb ik opmerking 1 gemaakt, zoals die in het rapport van 18 augustus 1997 vermeld staat. Opmerking 2 heb ik gemaakt in de periode dat O. op het politiebureau van Terneuzen vast zat. Opmerkingen 1 en 2 staan dus niet in chronologische volgorde vermeld. Ik kan mij het gesprek waarin ik opmerking 1 heb gemaakt nog goed herinneren. We zaten met zijn drieën in de auto. Ik, O. en M. De sfeer was goed. O. had geen handboeien om. Hij mocht roken. Dat werd bijna nooit toegestaan. Op een gegeven moment ging het gesprek over vrouwen. Volgens O. zouden wij Nederlanders niets van vrouwen afweten. Marokkanen naar zijn mening wel. Ik antwoordde toen dat hij niet moest generaliseren. Ik vertelde hem dat ik vond dat hij een heel mooi dochtertje had - hij heeft namelijk een heel knap dochtertje - en zei - bij wijze van grap - dat ik niet begreep hoe zo'n lelijke vent zo'n mooi dochtertje kon krijgen. Toen antwoordde hij: "Ik, een lelijke vent?" Hij begreep het niet. Ik heb hem vervolgens uitgelegd dat hij deze opmerking niet op hem persoonlijk moest betrekken, maar dat een dergelijke opmerking in Nederland wordt bedoeld als een compliment naar het dochtertje toe. In de periode vóór de autorit van Terneuzen naar Kruiningen, waar we het net over hadden, heb ik (verzoekster; N.o.) voor het eerst gezien bij haar thuis, toen wij O. gingen halen teneinde hem in bewaring te stellen. Ik heb (verzoekster; N.o.) toen niet echt gesproken. Tijdens de periode dat O. op het politiebureau van Terneuzen vast zat, heb ik (verzoekster; N.o.) denk ik twee of drie keer gesproken. Ik kan mij het aantal keren niet precies meer herinneren. Ik regelde wel eens afwijkende bezoektijden voor haar. Officieel mogen mensen die in

bewaring zijn gesteld tussen vier uur en halfzes bezoek ontvangen. Het is wel eens voorgekomen dat (verzoekster; N.o.) 's ochtends langs kwam en aan mij vroeg of zij O. mocht zien. Ik vond het prima en regelde dat dan voor haar. Ik probeer het verblijf voor vreemdelingen die in bewaring gesteld zijn zo aangenaam mogelijk te maken. Het zijn geen criminelen. Ik vind dat ze ook niet als zodanig behandeld hoeven worden. Vandaar dat ik bij hen in het algemeen ook wat soepeler met de bezoeken omga. Ik deed dat niet alleen bij O., maar ook bij anderen. De bezoeken vinden altijd plaats in de zogenaamde ophoudkamertjes die zich in de gang van het hoofdbureau van politie bevinden. In die kamertjes staan een tafel en wat stoelen. Tijdens de bezoeken gaat de deur op slot. In principe is bij het bezoek verder niemand van ons aanwezig. Als er iemand nodig is, kan vanuit het kamertje worden gebeld of kan men op de deur kloppen. In de regel duurt zo'n bezoek twintig minuten à een half uur. Als het wat langer duurt, is dat veelal geen probleem. Ik kan me nog goed herinneren in welke situatie ik opmerking 2 heb gemaakt. Dat was op een middag. Het zal rond een uur of één, halftwee geweest zijn. Ik werd geroepen, omdat de ex-vrouw of ex-vriendin - dat weet ik niet precies meer - van O. zich bij de balie had gemeld. Zij wilde O. bezoeken. Toen ik in de hal kwam zag ik drie vrouwen naast elkaar op een bankje zitten. Behalve O.'s ex-vrouw, zaten daar (verzoekster N.o.) en B., destijds een vriendin van (verzoekster; N.o.). B. ken ik ambtshalve. Haar vader en haar broertje hebben veelvuldig in de gevangenis gezeten. Ook het dochtertje van O. en zijn ex-vrouw waren aanwezig. Zij allen wilden O. zien. Ik was erbij toen O.'s ex-vrouw het ophoudkamertje inging. Ambtshalve wist ik dat O. op dat moment over veel geld beschikte. Geld en andere bezittingen worden in een zogenaamde fouilleringzak gedaan. Boven een bepaald bedrag wordt het geld in een kluis bewaard. Bij de fouillering was gebleken dat O. op dat moment de beschikking had over zo'n duizend à twaalfhonderd gulden. O. zei op een gegeven moment dat hij enorm trots was op zijn dochtertje en dat hij graag een goede vader wilde zijn. Zijn ex-vrouw vertelde dat haar dochtertje te kleine schoentjes had. Ze had echter geen geld voor nieuwe. Zij zat in de bijstand. Daarop zei ik tegen O.: "O., dit is een gouden kans om te laten zien dat je een goede vader bent. Je hebt genoeg geld, je kan nieuwe schoentjes voor haar kopen." Ik heb niet gemerkt dat deze opmerking bij O. verkeerd overkwam, of dat hij hierdoor beledigd was. (Verzoekster; N.o.) was er niet bij toen ik dit zei. Ik heb dit ook niet later aan haar verteld. Toen O.'s ex-vrouw haar bezoek beëindigd had, ging (verzoekster; N.o.) naar binnen, nadat ook zij gefouilleerd was. Ik kan mij nog herinneren dat O.'s ex-vrouw na afloop tegen mij zei: "Gek hè, na alles wat er is gebeurd heb ik toch nog altijd een zwak voor hem." Verder ging het gesprek niet. Voorafgaand aan of na één van de bezoeken heb ik nog eens apart met (verzoekster; N.o.) gesproken. Dat gesprek vond plaats op een bankje in de gang van het politiebureau. Zij heeft mij toen het een en ander gevraagd. Zij wilde weten hoe het nu verder ging, wat wij gingen doen enzovoort. Ik heb haar toen de procedure uitgelegd, verteld dat O. echt terug moest naar Marokko, dat het 5 of zelfs wel 10 jaar kon duren voordat hij naar Nederland zou kunnen terugkeren, dat de rechter dit had beslist en dat ik daar verder geheel buiten stond. Haar reactie was dat O. onterecht was veroordeeld. Ik vermoed dat (verzoekster; N.o.) mij zag als een aanspreekpunt. Vaak vroeg ze alleen naar mij. Ik durf

wel te stellen dat ze O. zonder mijn hulp niet zo vaak had gezien. Ik heb O. nooit (...) genoemd. Ik noemde hem altijd bij de voornaam, zoals ik al eerder heb gezegd. Ik stelde mij zelf ook altijd aan iedereen voor als (voornaam van de betrokken ambtenaar: N.o.). Ik weet wel dat er op het bureau mensen waren die O., als ze het over hem hadden, (...) noemden. O. was een bekende binnen het bureau. Hij had eens eerder op het bureau vastgezeten in verband met een drugszaak. Hij was echter geen bekende van mij. Wat betreft opmerking 4, dat is onzin. Wij behandelen mensen niet op die manier. Mijn collega's zeggen zulke dingen niet, althans niet in mijn bijzijn. Opmerking 5 heb ik ook niet gemaakt. Ik ben zelf een "bastaardkind". Ik zou zo iets nooit zeggen. Opmerking 6 heb ik evenmin gemaakt. Het kan best dat iemand anders eens iets dergelijks gezegd heeft. Met betrekking tot opmerking 7 kan ik zeggen dat ik het met (verzoekster; N.o.) wel over trouwen heb gehad tijdens het gesprek op het bankje in de gang van het politiebureau, waar ik het zo even over had. Dat was in die context dat het sluiten van een huwelijk gevolgen kan hebben voor het al dan niet verlenen van een verblijfsstatus. Ik heb daarbij niets gezegd over haar individuele situatie. Als mensen daarover beginnen zeg ik altijd standaard "daar ga ik niet over, die vragen moeten worden gesteld aan de afdeling toelating." De opmerkingen 8 tot en met 10 heb ik niet gemaakt. Verder is er geen sprake van dat ik en C. woorden hebben verdraaid in het dossier of in de beschikkingen. O. heeft tijdens een verhoor dat ik samen met C. heb afgenomen zelf verklaard dat hij naar België zou vertrekken als hij niet in Nederland mocht blijven. Dat staat letterlijk in het proces-verbaal. Dat proces-verbaal is correct. Ik heb een ambtseed afgelegd. Helemaal onzin vind ik de beschuldiging dat gezegd zou zijn dat het niet is toegestaan om gemeenschap te hebben in een cel. Ik heb zo iets nog nooit gehoord. Het kan best zijn dat iemand anders het heeft gezegd, maar dat kan ik mij nauwelijks voorstellen. Zoals ik al eerder zei, bij ons wordt op een dergelijke manier niet met vreemdelingen omgegaan. Alles speelt zich af in een gemoedelijke sfeer. Ik heb wel een idee waarom (verzoekster; N.o.) dit allemaal doet. Zij vindt het zeer onterecht dat O. destijds tot ongewenst vreemdeling is verklaard. Ze houdt zielsveel van die man en wil een leven met hem opbouwen. Dat is in Marokko niet gelukt. Daarom wil ze het in Nederland proberen. Zij grijpt alles aan teneinde hem weer in Nederland te krijgen. Ik heb haar nadien nog eens gesproken in Terneuzen. Dat was op het bankje bij de Rabobank. Ze heeft toen letterlijk gezegd: "Ik zal zorgen dat hij hier komt. Ik zal de krant erbij halen en de TV. Ik vind dat hem groot onrecht is aangedaan." Ik heb misschien ook wel een verklaring waarom (verzoekster; N.o.) mij voor haar zaak gebruikt, terwijl ik juist veel voor haar gedaan heb. Op een gegeven moment ging in de Marokkaanse gemeenschap in Terneuzen het verhaal rond dat er iemand uit Den Haag naar Terneuzen zou worden gehaald die er voor zou zorgen dat alle illegale Marokkanen Nederland werden uitgezet. Dat verhaal slaat op mij. Ik ben weliswaar niet uit Den Haag gehaald, maar ik ben wel speciaal naar Terneuzen gehaald in verband met personeelsgebrek bij de vreemdelingendienst om mij met het verwijderen van illegale Marokkanen bezig te houden. Positief daarbij was dat ik reeds ervaring had met het verwijderen van met name Noord Afrikanen. Sinds de marechaussee bij de vreemdelingendienst zit zijn er honderden Marokkanen naar Marokko teruggestuurd. In

Terneuzen word ik als de oorzaak daarvan gezien. Het kan zijn dat (verzoekster; N.o.) dit verhaal kent en daarom mij ziet als de reden dat O. terug moest naar Marokko. Ik heb overigens niet de indruk dat zij mijn bloed wel kan drinken, als u dat zo stelt. Ondanks alles, kan ik begrip opbrengen voor het feit dat zij bij hem wil blijven. Ik heb er enorm veel bewondering voor als een Nederlands meisje de stap waagt om in Marokko te gaan wonen om bij de man te zijn met wie ze verder door het leven wil. Ik heb overigens uit deze hele affaire wel lering getrokken. De opmerkingen 1 en 2 zal ik niet nog eens plaatsen. Mijn houding naar vreemdelingen toe is er door veranderd. Ik streef er nog steeds naar het verblijf voor hen op het bureau zo aangenaam mogelijk te maken. Ik ga op een vriendschappelijke wijze met hen om. Ik ben in mijn contacten met hen spontaan, maar niet impulsief. Ik zeg nogmaals dat - ik - behalve opmerking 1 en 2 dan - geen van de overige opmerkingen waarvan ik word beschuldigd heb gemaakt. Evenmin heb ik het in een bepaalde context gezegd. Ik weet mij nagenoeg altijd precies te herinneren wat ik heb gezegd. Al met al ervaar ik deze klacht van (verzoekster; N.o.) als grievend, gelet op alle inspanningen die ik heb geleverd ten behoeve van de integratie van minderheden. Ik geef regelmatig lezingen en uiteenzettingen over de islamitische en Arabische cultuur. Verder geef ik cursussen voor politiepersoneel over minderheden..." **4. Standpunt van de Minister van Defensie**

4.1. In reactie op de klacht deelde de Minister van Defensie onder meer het volgende mede:

"...Ten aanzien van de omstandigheid dat de Commandant Koninklijke marechaussee over de klachtonderdelen 3 tot en met 12 geen oordeel heeft gegeven, benadruk ik dat de beslissing is gebaseerd op het feit dat ook na toepassing van hoor en wederhoor in deze zaak de lezingen tegenstrijdig bleven. Er was der-halve sprake van een één op één situatie. Dit is dan ook de overweging geweest om geen inhoudelijk oordeel te geven over de genoemde klachtonderdelen..."

4.2. Bij de reactie was onder meer gevoegd een op 18 augustus 1997 gedagtekend rapport dat door een opperwachtmeester en een wachtmeester der Koninklijke marechaussee is opgemaakt in het kader van het onderzoek dat de Koninklijke marechaussee heeft ingesteld naar aanleiding van de klacht van verzoekster (zie hiervoor onder 1.2.). In dit rapport is als verklaring van de betrokken ambtenaar opgenomen dat hij de door verzoekster gestelde opmerkingen 3 tot en met 10 (zie hiervoor onder 1.3.) niet had gemaakt, noch woorden van gelijke strekking had gebezigd. Ten aanzien van de door verzoekster gestelde opmerking 11 liet de betrokken ambtenaar weten dat hij en C. geen woorden hadden verdraaid. Voorts verklaarde de betrokken ambtenaar nog het volgende: "...Verder wil ik aan mijn reactie toevoegen dat ik begrip heb voor het feit dat (verzoekster; N.o.) strijd wil leveren voor O. Ik vind het bewonderenswaardig dat zij naar Marokko is gereisd en daar verblijft in verband met haar relatie. De manier van het voeren van die strijd keur ik af, omdat het op bepaalde onwaarheden is gebaseerd, zoals ik hierboven heb weergegeven. Persoonlijk raakt mij het verwijt dat ik zou discrimineren. Ik geef bij gelegenheid lezingen en uiteenzettingen over de Turkse- en Arabische cultuur en de islam. Verder wil ik nog vertellen dat één van mijn beste vrienden een Marokkaan is en dat mijn relatie met het Marokkaanse consulaat te Rotterdam uitstekend is..." **5. Reactie van**

verzoekster Verzoekster deelde in reactie op het standpunt van de Minister van Defensie en de betrokken ambtenaar het volgende mede:

"...(De betrokken ambtenaar; N.o.) schrijft ten eerste dat hij O. één keer eerder heeft gezien, dat is niet waar, ze hadden elkaar ook al eens in een café in Terneuzen ontmoet. Hij schrijft ook dat hij samen met M. O. naar Kruiningen heeft gebracht en volgens O. was dat niet M. O. mocht absoluut niet uit de auto, er was hem beloofd, door (de betrokken ambtenaar; N.o.), dat hij op de boot eruit mocht om een sigaret te roken en naar de wc te gaan, tot ze op de boot kwamen, toen ging dit niet door. Dan die opmerking over O. zijn dochtertje, dat zo'n opmerking in Nederland volgens hem normaal is en zogenaamd als compliment zou zijn bedoeld, nou het is de eerste keer dat ik als Nederlandse zo'n opmerking hoor. Het klopt dat ik (de betrokken ambtenaar; N.o.) voor het eerst heb gezien bij mij thuis, maar hij vertelde mij toen niet dat O. mee moest naar het bureau om hem in bewaring te stellen, hij zou alleen mee moeten om formulieren te tekenen. U ziet, hij behandelt O. echt als een kind, eerst die situatie op de boot en ook toen hij bij mij thuis was. (De betrokken ambtenaar; N.o.) heeft nooit afwijkende bezoektijden voor mij geregeld. Er is mij nooit verteld dat het tussen vier en halfzes bezoekuur zou zijn. Ik moest gewoon komen en dan hoorde ik aan de balie van voor of hij bezoek mocht of niet. (De betrokken ambtenaar; N.o.) heeft heel veel fantasie, ik ben alleen steeds bozer aan het worden omdat hij zogenaamd onder "ede" niet zou mogen liegen, nou hij doet niks anders. De bezoeken zouden twintig minuten à een half uur duren volgens (de betrokken ambtenaar; N.o.), nou sorry hoor dat is slechts 1 of 2 keer gebeurd, de rest was 10 minuten à een kwartier, dat lag aan de agent die dienst had. Hij heeft mij inderdaad nog gesproken op één van de bankjes van het politiebureau. Hij heeft wel degelijk al die opmerkingen daar gemaakt over trouwen om geld, over mijn kind weg laten halen enz. daar ga ik verder niet meer op in, omdat dit bij u bekend is. Hij zegt ook dat ik zonder zijn hulp O. niet zo vaak zou hebben gezien, nou ik heb zijn hulp hiervoor niet nodig gehad en hieraan kunt u zien dat hij liegt, hij schrijft eerst dat ze tussen 4 en 5.30 bezoek mogen en nu zou ik opeens zijn hulp daarvoor nodig hebben gehad. O. heeft nooit eerder vastgezet op het bureau voor een drugszaak, O. is opgepakt, verhoord en wegens gebrek aan bewijs vrijgelaten. O. zijn neef van wie de drugs waren heeft zijn straf uitgezeten en is het land uitgezet. (De betrokken ambtenaar; N.o.) heeft al die opmerkingen wel gemaakt daar blijf ik bij en ik zou dit graag voor de rechtbank verklaren als het moet dan ga ik een rechtszaak aan. Ik vind het inderdaad zeer onterecht dat O. tot ongewenst vreemdeling is verklaard, maar dit heeft niks met (de betrokken ambtenaar; N.o.) te maken, dat is een andere zaak en daar ben ik volop mee bezig met een advocaat, zoals afgelopen donderdag 28-05-1998 was ik in de rechtbank in Den Haag. Dit heeft echt niks met (de betrokken ambtenaar; N.o.) te maken en ik weet ook dat ik via hem O. niet in Nederland terugkrijg, dus zo moet hij het niet draaien of heel de zaak van hem afhangt. Ik gebruik hem helemaal niet voor "mijn zaak", en zoveel heeft hij voor mij niet gedaan, alleen veel pijn en verdriet door zijn opmerkingen en zijn leugens nu. Dat verhaal over dat er iemand naar Terneuzen zou komen om Marokkanen het land uit te zetten dat had ik nog nooit gehoord, ook omdat ik geen contact met de Marokkanen in de stad had, dat zou O.

nooit accepteren..."

6. Reactie van de betrokken ambtenaar en de Minister van Defensie

Zowel de betrokken ambtenaar als de Minister van Defensie deelden mede bij hun standpunt te blijven.

Beoordeling

I. Inleiding Verzoekster klaagt over de wijze waarop een ambtenaar van de Brigade Koninklijke marechaussee Terneuzen haar en haar echtgenoot (hierna ook: O.) heeft bejegend. Zowel uit de verklaring van de betrokken ambtenaar als uit die van verzoekster blijkt dat verzoekster en de betrokken ambtenaar regelmatig met elkaar contact hebben gehad. De betrokken ambtenaar gaf onder meer aan meerdere malen een bezoek van verzoekster aan O. te hebben geregeld en met verzoekster te hebben gesproken over de situatie van haar en O. in verband met diens uitzetting en een eventueel huwelijk van verzoekster met O. Verzoekster gaf onder meer aan zowel tijdens O.'s verblijf op het politiebureau te Terneuzen als tijdens zijn verblijf in het Huis van Bewaring in Alphen aan den Rijn met de betrokken ambtenaar te hebben gesproken en wel eens speciaal naar deze te hebben gevraagd. De ambtenaar had haar zijn telefoonnummer gegeven en gezegd dat zij altijd mocht bellen. Zij verklaarde zich in zekere zin van hem afhankelijk te hebben gevoeld en blij te zijn geweest dat er iemand naar haar luisterde. II. De door de ambtenaar gemaakte opmerkingen 1.1. Met betrekking tot verzoeksters klacht dat de betrokken ambtenaar de achternaam van O. zou hebben verbasterd, verklaarde verzoekster tijdens het onderzoek van de Nationale ombudsman dat niet de betrokken ambtenaar, maar een andere ambtenaar op het politiebureau te Terneuzen O. als zodanig had aangesproken.

1.2. Met betrekking tot haar klacht dat de betrokken ambtenaar tegen O. zou hebben gezegd: "Als het even meezit ben je met kerst weer lekker bij je familie in Marokko", verklaarde verzoekster tijdens het onderzoek van de Nationale ombudsman dat zij niet meer precies wist wanneer, onder welke omstandigheden, en door wie deze opmerking was gemaakt. Zij kon zich evenmin herinneren of zij erbij was toen deze opmerking werd gemaakt en sloot niet uit dat een ander dan de betrokken ambtenaar de opmerking had gemaakt. Gelet hierop en gelet op het feit dat de betrokken ambtenaar ten stelligste heeft ontkend deze woorden of woorden van gelijke strekking te hebben gebruikt, is onvoldoende aannemelijk geworden dat de betrokken ambtenaar de door verzoekster gestelde opmerking inderdaad heeft gemaakt. Op dit punt is de onderzochte gedraging behoorlijk.

2.1. Met betrekking tot haar klacht dat de betrokken ambtenaar tegen haar en O. zou hebben gezegd dat het niet was toegestaan om in een politiecel gemeenschap te hebben, gaf verzoekster tijdens het onderzoek van de Nationale ombudsman aan wanneer en onder welke omstandigheden de opmerking was gemaakt. Van de overige opmerkingen kon zij zich niet meer precies herinneren wanneer of in welke context de opmerkingen waren gemaakt. De betrokken ambtenaar ontkende ten stelligste de opmerkingen te

hebben gemaakt.

2.2. Wanneer zou worden uitgegaan van de lezing van verzoekster zou moet worden geoordeeld dat de betrokken ambtenaar zich incorrect jegens verzoekster heeft gedragen. De opmerkingen betamen een ambtenaar in functie niet. De door verzoekster en de betrokken ambtenaar verstrekte informatie maakt het echter niet mogelijk vast te stellen of de betrokken ambtenaar de door verzoekster gestelde opmerkingen inderdaad heeft gemaakt. Er zijn ook geen feiten of omstandigheden gebleken waaruit dit kan worden afgeleid. Daarom moet de Nationale ombudsman zich op deze punten van een oordeel onthouden. III. Het verdraaien van woorden door de betrokken ambtenaar 1. Met betrekking tot haar klacht dat de betrokken ambtenaar mededelingen van O. zou hebben verdraaid, liet verzoekster tijdens het onderzoek van de Nationale ombudsman weten dat O. wél had gezegd hetgeen is opgenomen in het op 13 november 1996 gedagtekende proces-verbaal van verhoor van verzoeksters echtgenoot, maar nooit had gezegd dat hij met het oog op zijn dreigende uitzetting naar België zou gaan. Verzoekster verwees daarbij naar een proces-verbaal van informatie, gedagtekend 18 november 1996, en een proces-verbaal van verhoor, gedagtekend 19 november 1996. In het proces-verbaal van 13 november 1996 is niet opgenomen dat O. met het oog op zijn dreigende uitzetting naar België zou gaan. De betrokken ambtenaar verklaarde dat er geen sprake was geweest van verdraaiing van woorden.

2. Uit het onderzoek door de Nationale ombudsman is gebleken dat de betrokken ambtenaar alleen het op 13 november 1996 gedagtekende proces-verbaal van verhoor van verzoeksters echtgenoot heeft opgemaakt. De beide andere processen-verbaal zijn door andere verbalisanten opgemaakt. Gelet hierop valt niet in te zien op welke wijze de betrokken ambtenaar de mededelingen van O. zou hebben verdraaid. Op dit punt is de onderzochte gedraging behoorlijk.

Conclusie

Over de klacht ten aanzien van de onderzochte gedraging van een ambtenaar van de Brigade Koninklijke marechaussee Terneuzen, die wordt aangemerkt als een gedraging van de Minister van Defensie, wordt geen oordeel gegeven, behalve wat betreft de opmerking van de betrokken ambtenaar "Als het even meezit ben je met kerst weer lek-ker bij je familie in Marokko", het verdraaien van mededelingen van verzoeksters echtgenoot door de betrokken ambtenaar, en het verbasteren van de achternaam van verzoeksters echtgenoot; op deze punten is de klacht niet gegrond.